

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Duorum Coniugum felicissima infelicitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

preffit: *Fili recordare quia recepisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu verò cruciaris.* Hanc metamorphosin metuant, quotquot, de ijs, quæ opinione tantum bona sunt, de quæ fortuna sibi favore blandiuntur. *Quid enim stultius, quàm aliquem eo sibi placere, quod ipse non fecit? omnia ista nobis accedant, non hæreant; si abducantur, sine vlla nostri laceratione, discedant. Utamur illis, non gloriemur: & utamur parçè tanquam depositis, apud nos, & abituris. Qui, quis illa sine ratione possedit, non diu tenuit. Ipsa enim felicitas se, nisi temperat, premit: si fugacissimis bonis credidit, citò deseritur, & ut non deseratur, affligitur. Paucis deponere felicitatem molliter licuit. Ceteri cum his, inier quæ eminuère, labuntur, & illos degrauant ipsa, quæ extulerant.* Nemo igitur magnæ fortunæ credat. Nunquam immodica durauerunt. Omne lætum, tandem admiscet fletum. In orbe nihil constat. Placidum ventis mare subitò amat fieri procellosum. Vna hora cœlum sudum videt, ac turbidum.

Luc. 16. 28.

Senec. loc. cit.

Sed & rursus, post nubila, Phæbus; post magnos imbres, magna solet remigrare serenitas. Accidunt sæpe tristitia, quæ lætissimo sine terminantur; vt Deus virtutem vno tractu probet, & coronet; discantque, qui in angustia sunt, animum non despondere, sed potiùs dicere: *Tu es refugium meum à tribulatione:* itémque: *Educes de tribulatione animam meam.* Pulcherrimus virtuti stimulus est, & castimonix cōstantiæque, nec non admirabilis fortunæ, si ita loqui licet, exemplum, quod, ante viginti circiter annos, Roma ad nos per scriptum, certis que testibus, enotatum accepi. Erat tum Romæ par coniugum, quale fuit, cum Collatinus & Lucretia viueret. Sed, quia non solet esse æqualis virtus & Fortuna, pectus latum, res angusta ambobus domi erat. Superuenit egestati annonæ caritas. Igitur ad sumam inopiam redacti, vt vitam sustentarent, æs alienum contraxerunt. Mos est ijs, qui lucrum student mutuo multiplicare, vt certum soluendi terminum præstituant, vsuramque aut menstruam, aut annuam iubeant pendere; quod ni fiat, extrema minantur, instar illius, *qui tenens suffocabat debitorem dicens: Redde, quod debes, patientiamque rogantem.* tunc miseris illis euenit. Cum enim, ad constitutum diem, debitum expungere non possent, pecuniásque accipere magis, quàm expendere tempus & necessitas flagitaret, maritus in vincula ductus est,

Pfal. 31. 7.

Pfal. 142. 11.

Liu. lib. 2.

Matt. 18. 28.

ctus est, vt captus esuriret, vxore domi famem perferente; cui orbitas, quàm inedia maiorem luctum imposuit. Itaque, per Urbem, fursum ac deorsum sollicita cucurrit, omnémque, quod dicitur, lapidem mouit, vt pecuniam conquireret, pro coniuge redimendo. Periculosum est feminis, in publico comparere, aut vagari per ciuitatem. Quare & ista, dum nummos quæsiuit, in adulteros incidit, quanquam magis pudicitia illius testes futuros, quàm corruptores. Horum igitur vnus, cui non ignota erat patris familias absentia, intempesta nocte, adest; ferit ianuam; iubet aperiri. Pro ianua, illa fenestram reserat, & quia virum fores pulsantem neque de voce, neque de facie poterat noscere, modestè excusat, nunc tempus non esse conueniendi, solam se domi agere; marito absente, non decere alium admitti: si quid illi sit negotij, clara die veniat; nihil honesti cogitari de ijs, qui id noctis negotientur. Hæc illa & fortiter & prudenter est locuta, si dicta constantiam habuissent. Nam, qui fores pulsabat, pertinaciùs arietare, quàm illa resistere institit; & verò manus ac minas simul adhibuit, cum enim necquidquam postes effringere tentasset, ædes totas in cinerem ituras antè, quàm dilucularet, minitatus est, nisi vellet ostium reserare. Antiope luctum vidisses. Trepidare illa, & quid faceret, ambigere; si pessulum reduceret, pudicitiam, si clausum teneret, domum ac vitam amissura. Quid speres? fœmina fuit, cessit. hominem ignotum sola admisit; Lucretia futura, si Penelope esse non posset; illud secum reputans: *In re mala, animo si bono utare, adiuuat.* Nec tamen se se dedere illico statuit. Igitur ingressus nefarius homo, continuò illi vitium obtulit; quod illa recusauit adeò vehementer, vt, Christiana generositate, mori mallet, quàm fœdari. Vterentur & aliæ fœminæ simili constantia, ni vinci mallent. Vicit ista, quia restitit. Hostis ergo non hostis, ne sine crimine abiret, Furinæ voluit litare, quando Veneri non potuit. Quare quidquid domi pecuniarum, vestium, vasorum habeat, apportare actutum iubet. Cui illa, quid, miser, ages, inquit? paupercula sum, *hoc quod induta sum, summa opes*: cur vacuam vis spoliare? Instat ille; & ni nummos afferat, pugnos intentat, verbera, vulnere, funera, incendia minatur: & addit vultum testem, se non iocari. Tanto illa percussa metu fatetur, se duos aureos habere reconditos, præterea ne teruncium quidem, eosque ipsos ait, se, in mariti redemptionem, mutuos accepisse. Hos ipsos promere iubet.

Plant. in
Capteiu.

iubet. Promit illa; sed quia non admodum promtè, idcirco interrogat trifurcifer: An nullum domi funem habeat? eo utique illi animam præclufurus, quod quidem facilè ærumnosissima foeminarum suspicari potuit; sed, quia mors vnicum solamen erat tam nefastæ noctis, non censuit hoc celandum. Dixit itaque funem sibi esse, sed alium nullum, nisi quo a fellus, in stabulo esset alligatus. Mandat tenebrio, ad stabulum se adducat. facit mulier, quod erat iussa. Ibi, dum scelestus funem impeditiùs dissoluit, subitè animum feminae, suavius esse occidere, quàm occidi; neque id legibus aut diuinis, aut humanis vetari, si quis vitam suã aliter tueri non possit, quàm alterius necè. Dum hæc talia cogitat, prægrandem clauam, qualis vel Herculi suffecisset, ponè videt parieti acclinatam, quam vtraq; manu arreptam, improbo capiti, à tergo, validissimè impingit. Cadit ille primo ictu; sed nondum exanimatus nititur denuo se in pedes erigere, surgentem illa altero fulmine prosternit, semianimèmq; penitus conficit, ausuque feliciter potita, se, & sua assorit in libertatem. Cadauer, ea nocte, prope asini stratum, permansit, vt eius contubernium haberet, cuius sepulturam meruisset. At mulier, quæ iam insperatam vitam vivebat, ipsã suã victoriã, tristabatur. Ecquis enim, inquiebat, credet veritatem narranti? An non facti rea agar, & de homicidio convicta vitam, cum fama, amittam, quam domi occisa honestiùs possuissem? sed Deo fidendum, qui me utique, apud iustum tribunal, tueri poterit, quando domi contra tam iniustum defendit inuasorem. Sic nox abiit. Reducto die, adit Magistratum, & quid domi actum sit, refert. Mittuntur ad ædem eius, qui cadauer inspiciant. Accurrunt multi, & mortuum viuũque asinum simul reperiunt. Diu nemo inueniebatur, qui nosset occisum, adeò mors vultũ mutauerat. Tandem tamen vnus superuenit, qui varijs indicijs testaretur, hunc ipsum ante annos aliquot Roma proscriptũ, atque in eius caput trecentos aureos constitutos. Defertur res ad Senatum, inquiritur, & in tabulis publicis, nomen, & crimina, & signa rei reperiuntur. neque ampliùs dubitatur. Decernunt igitur feminae, quòd perditissimum hominem è medio sustulisset, pactos, trecentos aureos exsoluendos. Habuit ergo fortissima hæc Iudith, vnde & debita & maritum solueret, & vitam deinceps honestè sustentaret, tanto utique iucundiorem, quanto è maioribus procellis emerferat.